

TORONTAI

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) U. 1. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ES NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) UCCA 1. SZÁM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-ÉIM: TORONTAI, VELIKI BECSKEREK.

A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FELEVRE 150 DIN. NEGYEDEVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINAR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINAR. MEGJELNIK MINDEN MUNKANAPON DELELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

A király tegnap délután visszaérkezett Topoláról Beográdba, ma délután pedig visszaérkezik Bukarestből Mária királyné Petár trónörökösével, Tomiszláv herceggel, Pavle herceggel és Olga hercegnővel.

Tegnap este nyolc óra után Sumenkovity dr., a külügyminiszter helyettese királyi kihallgatáson jelent meg Őfelsége előtt, akinek részletes jelentést tett egyes külügyi kérdésekről.

A demokrata-klubban tegnap huszonhét képviselő aláírásával ellátott előterjesztést adtak át a klub elnökének, amelyben a belügyminisztériumban egy államtitkári helyet kérnek a demokrata-klub részére. Az előterjesztés hangsúlyozza, hogy meg vannak győződve arról, hogy Korosec belügyminiszter objektív és igazságos politikát fog folytatni, de a délszerbiai speciális állapotok teszik szükségessé, hogy a belügyminisztériumban demokrata államtitkár is legyen.

Tegnap a beográdi rendőrség Vujić csendőrkapitány feljelentése alapján őrizetbe vett egy Dukity Radomir nevű beográdi mészáros mestert, aki Vujić szerint azonos egy Boszniában körözött híres haramiával, akinek a fejére a belügyminisztérium két évvel ezelőtt százezer dinár vérdíjat tűzött ki. Dukitynak sikerült akkor Boszniából egyszerre eltűnni és békés polgárként élt Beográdban.

Tegnap éjjel Zemunban a Centrál szállóban agyonlőtte magát Spartyal Sándor szobotcai bankár. Egyes hírforrások szerint, gyógyíthatatlan betegsége miatt lett öngyilkossá, más hír szerint, üzleti spekulációi kergették a halálba.

SPORT

Becskerék. Obility—Schwäbische 3:3 (2:3). Borac—Kadima 4:4 (2:2). Mindkét mérkőzés bajnoki volt.

Budapest. Huszonöt ezer néző előtt folyt le a Hungária uti pályán a Ferencváros—Beográdi Sport klub nemzetközi mérkőzése. Az eredmény amely 5:0 (1:0) a Ferencváros javára, egy erős és érdekes küzdelem eredménye. A jugoszláv csapat játékában kidomborodott a délszerbiai temperamentum, amelyben jól érvényesült rapszodikus stílusuk. A Ferencváros nagy tudása csak a második félidőben bontakozhatott ki. Hungária—Ujpest 0:0. Budai 33-as—Nemzeti 1:1. Attila—Vasas 1:1. III. kerület—Kispest 2:2. Bocskay—Bástya 0:0.

Beograd. Jedintsvo—Szlávija 5:0 (1:0). Szoko—BNSK 7:1 (3:0).

A pénzügyminiszter módot talált a költségvetési deficit fedezésére.

Beograd, márc. 12.

Miután a szkupstina permanens üléseket tartott éjjel nappal, Périty házelnök kénytelen volt szünetet elrendelni, hogy a holtfáradt képviselők némileg kipihenhessék az állandó ülések fáradalmait és igazgalmait. Ezért hétfőn délutánig, azaz máig a szkupstina nem ülésezik.

Ezt a szkupstinai szünetet a kormány felhasználta arra, hogy tegnap egész napon kereszttül minisztertanácsi ülést tartson. Az üléseken főleg a pénzügyi törvénnyel foglalkozott a kormány.

A költségvetés vitájából visszamaradt az agrárminiszteri, szociálpolitikai, kereskedelmi és külügyminiszteri tárcák költségvetése, amely máttól kezdve kerül sorra.

Minthogy a kormány fokozott munkát követel a költségvetési vitában és éjjel is tart üléseket, valószínű, hogy a pénzügyi törvény már két napon belül a szkupstina elé kerül.

A kormány úgy döntött, hogy a pénzügyi törvény körüli vitát több napig engedélyezi, hogy a parasztdemokráciának módot adjon arra, hogy teljes kritikát gyakoroljon a törvény felett.

A kormány a tegnapi minisztertanácson újlag részletesen átnézte az összes pótrendeleteket, amelyek a pénzügyi törvénybe bekerülnek és elkészítette azok végleges szövegezését.

Markovity Bogdán dr. pénzügyminiszter pedig a költségvetési deficit eliminálásáról tett előterjesztést.

A pénzügyminiszter megállapította a hozzá befutott jelentésekből, hogy az egyedáruság jövedelmei az utolsó időkben annyira megnövekedtek, hogy ez a megnövekedett jövedelem lehetővé teszi a költségvetési hiány kiegyensúlyozását.

A költségvetésben ugyanis száznyolcvannégy millió dinár hiány mutatkozott, amely most teljesen ki volna egyenlíthető.

A minisztertanács ülése után hírlapírók érdeklődtek Vukicsevity miniszterelnöknél, hogy mi a véleménye a radikális centrum-párt akciójáról. A miniszterelnök mosolyogva háritotta el magától ezt a kérdést azzal, hogy nem hallott róla semmit.

A demokrata-párt berkeiben azonban annál nagyobb az izgalom a centrumfrakció azon kijelentése miatt, hogy

a demokraták igen nagy koncessziókat kaptak a radikálisoktól, a

mikor beléptek a kormányba. A demokraták vezető egyéniségei kijelentették, hogy semmiéle engedelményeket nem kaptak és ők pusztán számarányuk és munkásságuk alapján kaptak számottevő helyet a kormányban.

A kormány jövő programja olyan nagy események körül forog, hogy a centrum-párt ezzel a kicsinyes párt-politikai küzdelem felvetésével mu-

tatta meg legjobban, mennyi érdeke van a nemzet ügyei iránt. A költségvetés után a külföldi kölcsön letárgyalása, majd a neptuni konvenció vitája jön. Ilyen nagy horderejű események idején politikai ügyetlenség pártharcot inscenálni.

Az akciónak különben semmi nagyobb jelentőséget nem tulajdonítanak, mert a centrumnak nincs számbeli fölénye a pártban.

Európában újra télire fordult az időjárás.

Bécs, márc. 12.

Egész Ausztria és Németország területén az idő ismét télire fordult. Berlinben tegnap egész nap havazott és a külvárosokban, ahol a havat nem takarították el, egyszerűen tizenöt centiméteres hó-

lepel fekszik. Ugyszólván egész Németországban szibériai hideg van, mert tegnap tizenöt fokot mutatott a hőmérő fagyponat alatt.

Budapesten is tegnap délután csendes havazás kezdődött, amely még ma reggel is tartott.

Háromszáz halottja van egy brazilai hegycsuszamlásnak.

Newyork, márc. 12.

Braziliából egy nagyméretű hegycsuszamlás katasztrófájáról érkeztek hírek, amely több száz emberéletet követelt áldozatul.

A Santos melletti Monte Serate nevű hegyen már régebb idő óta észleltek hegycsuszamlási lehetőséget és erre figyelmeztették is a la-

kosságot. A katasztrófa azonban olyan hirtelen jött tegnap hajnalban, hogy a legtöbb embert még ágyában lepte meg.

A lezuhant kötömegek sulya több millió tonna, amely az egész városkát ugyszólván eltemette. Eddig háromszáz halotról és mintegy négyszáz sebesültről érkezett hír.

Kevés a remény, hogy Románia elfogadja a népszövetségi tanács határozatát az optáns-pörben.

Geni, márc. 12.

Általánosan elismerik, hogy a magyar diplomácia a lefolytatott negyvenkilencedik népszövetségi ülészen jelentős politikai sikereket aratott, de ezek nem eléggé gyakorlatiak ahhoz, hogy az általános helyzet békésebbre forduljon.

Kevés a remény ugyanis arra, hogy Románia elfogadja a tanács határozatát, mert Titulescu állítólag kijelentte, hogy ameddig ő marad Románia külügyminisztere, addig a román kormány a Chamberlain-féle határozatot el nem fogadhatja.

A tanács döntése után különben történtek tapogatózások olyan irányban, hogy Románia pénzügyi kompenzációt kapna ellenszolgált-

tásképpen. Ezzel a külföldi kölcsönnel Románia egyrészt rendbe hozná züllött pénzügyi helyzetét, másrészt az optánsokat kártalanítaná.

Diplomáciai körökben az a vélemény, hogy számítani kell arra, hogy a júniusi ülészen folytatandó vita újra holtpontra jut.

Ezzel szemben a szontgotthárdi kérdés elintézése teljesen helyes mederben halad és megnyugtatóan fog elintéződni. Totity állandó jugoszláv népszövetségi megbízott erre vonatkozólag újságírók előtt így nyilatkozott: Mindenképpen szerencsés megoldásnak kell tekinteni a tanács határozatát. Senkinek az érzékenységét nem bántja, mindenkivel kielégít és biztosítja a nemzetközi szerződések iránti tiszteletet.

A magyar-párt szabadkezet adott dr. Várady Imrének a városi politikában.

Várady a tartományi székhely visszahelyezéséért.

Becskekerek, márc. 12.

A magyar-párt becskerekai szervezete vasárnap délelőtt rendkívül látogatott népgyűlést tartott a Cara Dusan (Váraljai) uccai Brisztol-vendéglő nagytermében. Burget József társelnök nyitotta meg a gyűlést, üdvözölte a szép számban megjelent hallgatóságot és rövid néhány szóban ismertette a magyar-párt jövőbeni munkásságát. Nagy helyesléssel fogadott felszólalása után dr. Várady Imre országgyűlési képviselő lépett a szónoki emelvényre és terjedelmes beszédben számolt be a pártot érdeklő időszerű kérdésekről.

Beszéde elején megállapítja, hogy újabban a legkülönbébb politikai pletykák vannak forgalomban, amelyekkel a magyar-párt ellenségei operálnak és ezekkel akarják a magyarság sorait megbontani. Többek között azt híresztelik, hogy a magyar-párt következetesen a radikális-pártnak az uszályhordozója és hogy a magyar-párt voltaképpen csak papíron van meg, lényegében azonban egy a radikális-pártnal, sőt mi több, hogy ő is, már mint Várady, tagja lett a radikális-pártnak.

Bár már többször hangoztattam ennek a vádnak alaptalanságát — mondotta Várady — mégis még mindig akadnak könnyen hívők, akik hitelt adnak ezeknek az átlászó tendenciájú politikai pletykáknak.

A magyar-párt 1922 szeptemberében a Vajdaság minden részéből egybesereglett több ezer főre rugó magyar polgár részvételével, a kormány megbízottai jelenlétében alakult meg Szentán. A szentán nagygyűlésen részletes programot dolgoztak ki és ezen program alapján szervezte a magyar-párt minden szervezetét. A magyar-párt ezzel a programmal indult ki a politikai élet küzdőterére és mindaddig fenn fog állani, amíg programját az utolsó pontig meg nem valósította.

Beszéde további részében kitért a kezdeti nehézségeire és arra a következetes szívós munkára, amelynek eredménye az lett, hogy a magyar választók végre bekerültek a választói névjegyzékbe.

Voltak magyar őslakóink, tiszteltben megöszült polgáraink, akik **hosszu ideig nem jutottak szavazati joghoz.**

folytatta — míg mások, akik rövid idővel ezelőtt költöztek a városba, szavazati jogot nyertek. Mára már megváltozott a helyzet és ez a magyar-párt működésének eredménye. A magyar-párt a legutóbbi választásokon már értéket képviselt, de ennek ellenére önálló fellépéssel eredményt elérni nem tudott. Így adódott önként az a megoldás, hogy más párttal szövetségre lépjen fel.

A fegyvertárs kiválasztásánál — folytatta Várady — a régi fegyverbarátság emléke vezetett a radikális-párthoz, amellyel a magyar érában együtt küzdöttünk az ellenzéki negyvennyolcas zászló alatt. A fegyverbarátság létre is jött és az egységet mindkét fél becsületesen betartotta. Magyar-párti programmal mindössze két képviselő jutott be a parlamentbe és mert a parlamenti szabályok előírják, hogy klubot csak hat képviselő alkozhat, cél-

szerűnek találtuk, hogy a legerősebb parlamenti klubba, a radikális-klubba lépünk be

magyar-párti önállóságunk szigorú fentartása mellett,

ugyanúgy, ahogy a németek a földművesekkel alkottak közös klubot.

Beszéde további részében a tartományi székhely Becskerekre való visszahelyezése érdekében kifejtett munkásságát ismerteti, amelyet politikai ellenfelei szintén erősen meghamisítanak és kifejtette, hogy

ő volt az első, aki magyar nyelvű beszédben — még 1922-ben — tiltakozott a megyeszékhely tervbevitel áthelyezése miatt,

rövid tartományi képviselősége alatt is felszólalt a tartományi székhely áthelyezéséért és mint képviselő is mindent megtett, hogy Becskerek és a Bánság sérelme orvosoltassék. Majd a községi választásokról beszélt és megállapítja, hogy a november 6-iki győzelem után a február 23-iki eredmény csalódással töltötte el.

Fájdalommal kellett megállapítanunk — mondotta — hogy a magyarság egyrésze élt ugyan a magyar-párt révén megszerzett szavazati joggal, de

golyóját nem a magyar urnába dobta.

A szerbek sokféle pártra szavaztak, de annyira egyik sem feledkezett meg magáról, hogy a magyar-párt urnájába szavazott volna, ezzel szemben a magyarság egy része mindenféle urnába kereste a boldogulását, csak ott nem, ahol magyar vérei szolgálják a magyar jövőt. Azért ne dobjunk követ fajtánkra, ha a szavaink nem is, de a tények fel fogják őket világosítani arról, hogy tévutakon járnak, hogy az ígretetek elkápráztatták szemüket. Szó-

Uj sportegyesület alakult Becskerekben.

Néhány lelkes becskerekai sportember kezdeményezésére, mozgalom indult meg Becskerekben egy új sportegyesület megalakítására. Az előkészítő bizottság felhívására vasárnap délelőtt gyülekeztek össze az egyesület első tagjai, hogy kimondják az új egyesület megalakulását. A közgyűlésen, amelyet a Kaszinó szalétliájában tartottak meg, ugyszólván minden becskerekai sportegyesület képviselve volt.

Vajda Lajos üdvözölte a megjelenteket, ismertette az előkészítő-bizottság eddigi munkásságát és felvette a kérdést, hogy kívánják-e az új sportegyesület megalakítását. Az egybegyűlt lelkes éljenzéssel fogadták a bejelentést és egyhangulag kimondták, hogy kívánatosnak tartják az új egyesület zászlóbontását. Az elnöklő Vajda Lajos felkérésére Markovics Lipót ismertette az új egyesület alapszabályait, mely szerint

az egyesület címe Velikibecskekerek-i Sport-Klub,

foglalkozik a sport minden ágával, de különösen a futballal, atlétikával, tornával, vívással, kulturális szakosztálya pedig kulturális előadásokat rendez. Az egyesületbe való belépés beiratási díja öt dinár, havi

tagdíja szintén 5 dinár. Pelikán Károly, Dudás Ádám és Ambrózy Károly az alapszabályok módosítására tettek indítványt és felszólalásaik után a közgyűlés egyhangulag elfogadta az alapszabálytervezetet, a melyet jóváhagyás végett beterjesztettek a főispáni hivatalnak.

A közgyűlés ezután jelölő-bizottságot választott, amelynek működési idejére Vajda elnök felfüggesztette az ülést. Szünet után Ambrózy Károly előterjesztette a jelölő-bizottság ajánlását és a közgyűlés változtatás nélkül elfogadta a névsort. Ügyvezető elnök Vajda Lajos főgimnáziumi tanár lett. Társelnökök: Szántó András és Gelzinger László. Alelnök Eckstein Ferenc. Főtktár Markovics Lipót. Titkár Török Ferenc. Főpénztáros Dudás Ádám. Pénztáros Grollshammer Béla. Háznagy ifj. Tóth Ferenc. Egyesületi orvos dr. Magyar Károly. Ügyész dr. Gyenes Viktor.

Választmányi tagok: Ambrózy Károly, Áron Alfréd, Babinszki István, Karácsonyi Gyula, Kecskeméti Pál, Liptay Tibor, Meleghy Hugó, Nagy Géza, Óváry János, Sörös Mihály, Stefkovics Kálmán, Szenci Tivadar. Felügyelő-bizottság: Dániel Ádám, Bogner István, Bakalovich Plátó. Felügyelő-bizottsági póttagok: Biedermann Ferenc, Zeller László és Herodek Ferenc.

Burget József zárószavaival a gyűlés véget ért.

A Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület színelőadása.

Becskekerek, márc. 12.

A Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület ezidei kulturális munkáját tegnap este Csepreghi híres népszínművével, a „Piros bugyelláris”-nak bemutatásával folytatta. Az előadás a Szokol-házban, a Szubotcai Műkedvelők Köre vendégszereplésében került bemutatásra oly óriási közönség jelenlétében, hogy Becskerek városának ez a legnagyobb előadótérme is szinte szűknek bizonyult. Mintegy öt-hatszáz ember nézte végig az előadást és ez a hatalmas közönség mindvégig lelkes hangulatban, szinte áhítatos figyelemmel követte a változatos, hol vidám, hol szomorú színpadi cselekményt, elragadtatásának nem egyszer nyílt színi tapsokban is adván kifejezését.

A szubotcai műkedvelők erre a lelkes ünneplésre mindenképpen rá is szolgáltak, mert a kerek, mindvégig gördülékeny előadás során, nem egy figyelemreméltó tehetséggel volt alkalmunk megismerkedni. All ez elsősorban Pietsch Ferencnére, aki ragyogó temperamentummal, kiváló színészi képességekkel alakította a tölgyesi bíróné tűzrólpattant, lélekéből sarjadzott figuráját. Várhegyi János meleg színekkel festette meg a bíró rokonszenves, színmagyar egyéniségét és zengő, szép beszéde, mozdulatainak tempós nyugodtsága, teljessé tette kitűnően meglátott alakját. A manipuláns örmester szerepét Kocsmár Ferenc díszítette fel kétségtelen tehetséggel sok értékes jelével. Magyar nőit, amelyeket tüzzel és nemes közvetlenséggel adott elő, a közönség zugó tapsainak engedve, meg kellett ismételnie. Kitűnő volt a huszárkáplár szerepében Sztipics Béla, aki jóízű beszédjével, belülről fakadó humorával sokszor váltott ki hangos derűtséget a közönségből.

Pompás műkedvelőnek ismertük meg Greszl Mihályt, aki a tölgyesi jegyzőt rajzolta meg néhány markáns vonással. Teljes illúziót tudott kelteni a huszárkapitány szerepében Csucsokovics Kreci és jól állotta meg helyét Albert László is, aki Boros Dani, a fiatal huszárkáplár szerepét tette színessé. Hajagos László az igazság éles vonásaival teremtette elénk Kósza Gyurka parasztleány jellegzetes alakját. Nagy Károlyné is egyik erőssége volt a kitűnő együttesnek és a legteljesebb dícséret illeti Dózsa Vica bájos alakítását, valamint Greszl Mihály nagyon ügyesen megjátszott uradalmi ispánját. Kisebbszerepekben Lajkó János, Sánta I., Sokics Imre, Vajnic János, Kiliánovics László, Vavró Bözsike, Halasi Lulu, Antunovics I., Petl Otti, Greszl Mihály (a füstös cigány pompás alakításával és Nagy Mariska (a kártyavető cigányaszszony karakterisztikus megrajzolásával, a színpadon való teljes otthonosságról adtak tanubizonyosságot.

A közönség úgy az előadás alatt, mint annak befejezésével sokáig és lelkes szeretettel ünnepelte a kitűnő szubotcai műkedvelőket.

Egy jóházból való fiú

praktikánsnak

azonnal felvétetik

MEINL-cégnél Veliki Becskerek, Alekszandrova ucca. 445

Március 12. hétfő. Róm. kat. és Protestáns: Gergely. G. k.: Vaszilije I. Zsidó: Adar 20 Napkelte 6:20, napnyugta 18:01. A nap hossza 11:41 óra

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Borus égboltozat mellett gyenge éjjeli fagy. Sok helyütt csapadékos idő erős északi szelekkel.

Március

12

1365-ben ezen a napon alapították a bécsi egyetemet.

1824-ben szül. Kirchhoff Gusztáv Róbert német fizikus Königsbergben. Kirchhoff a felfedezője a nagyjelentőségű szinképelemzésnek.

Dr. Borsodi Lajos a szerb és horvát irodalomról. A becskerekai népegyetem (narodni univerzitet) felkérésére dr. Borsodi Lajos illusztris író, a Torontál munkatársa, a szerb és horvát irodalomról magyar nyelven előadást tart a vármegyeháza nagytermében. Az előadás április első felében lesz.

Megkezdődött a mozsiztrájk. Megirtuk annak idején, hogy az országban levő összes mozgószínházak március 12-ikén beszüntetik működésüket a sztrájkba lépnek, mert a kormány mindeközéig nem enyhítette a súlyos adóterheket, amelyek teljesen meghévíják a mozik működését. Becskereknek csakugy, mint az ország összes mozijaiban, vasárnap tartották az utolsó előadásokat és mára bezárták kapuikat. A sztrájk bizonyosan ideig tart.

A vrsaci műkedvelők Becskerekén. A vrsaci német férfi dalkör műkedvelői március 31-ikén és április 1-én a Szokolánium nagytermében két előadást rendeznek. Március 31-ikén színre kerül „Wer niemals einen Rausch gehabt” című operett három felvonásban; április 1-én pedig „Der Sprung in die Ehe” című kitünő bohózat. Mindkét előadásra jegyek 30, 25 és 20 dináros árban már most előjegyezhetők Fischer Miklós főúccai üzletében.

Uj műsor a Vojvodina kabarében. Ma, hétfőn, március 12-ikén teljesen új műsor. A darabok összeválogatásában ismét szerencsésje volt a kabaréigazgatóságának, mert a mostan színrekerülő kis darabok az idej kabaréirodalom remekei. A színrekerülő darabok címei: „Picege méltóságos ur” bohózat, „Razzia” életkép, Az örült, kabarétréfa és „Lajcsi bácsi” parasztkomédia. Uj duettek, kuplék, táncok és énekek tarkítják az e heti kitünő műsort. Kezdeté esténként 9 és fél órakor.

Átadták az ügyészségnek a vesztegető cigányasszonyt. A becskerekai rendőrség a legutóbbi razziaán letartóztatta Lakatos Vilma szubotícai cigányasszonyt, akiről az a gyanu volt, hogy zsebmetszéseket követett el Becskerekén. Előállításakor százharminc dinárral meg akarta vesztegetni a rendőrt, hogy bocsássa szabadon. A rendőrbíró csavargásért tíz napi elzárásra ítélte Lakatos és büntetése kitöltése után most Makszimovity bünyügyi rendőralkapitány a vesztegetésre nézve hallgatta ki. A rendőrség a vesztegető cigányasszonyt átadta a becskerekai ügyészségnek.

Köszönetnyilvánítás. Kötelességemnek érzem, hogy a nagy nyilvánosság előtt köszönetet mondjak Makszimovity Nikola rendőralkapitánynak és Kozlovicski Milován dektívnek az üzletben történt háromszoros betörés sikeres nyomozásáért és az ellopott áru hiánytalan felkutatásáért. Francuski Ljubomir.

Aki jól akarja a hetet kezdeni, az hétfőn, aki pedig jól akarja végezni, az szombaton vesz cipőt a Vilim Herzfeld-féle Turul-áruházban.

Bebocsájtást kért egy idegen lakásba, hogy meghalhatson. Zónai András harmadik külkerületi földműves jelentette az este a becskerekai rendőrségen, hogy délután hat óra tájban bekopogtatott a lakására Polity Zsárkó 65 éves becskerekai gazdálkodó és bebocsájtást kért, mert ugymond, nagyon rosszul érzi magát. Zónai beengedte és leültette a szobájában, ahol hamarosan összeesett és meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapításai szerint, szívshűtés ölte meg. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Rádió a magyar államvasutakon. Budapestről jelentik, hogy a MÁV államvasutak igazgatósága tárgyalásokat folytat a Rádió R. T.-val a vonatok és várótermek rádióval való felszerelésére. A tárgyalások nagyon előrehaladott állapotban vannak, hogy minden valószínűség szerint már a nyár folyamán felszereli az egyes várótermeket és gyorsvonatokat rádióval.

Ha revüt akar látni, fáradjon be Frank Lajos főúccai üzletébe és tekintse meg a készáru és a prima angol és cseh divatkelmék dus választékát.

A záróra és a munkaszünet kérdésével foglalkozott a becskerekai kereskedelmi és iparkamara plenáris ülése.

Rajity Szvetisláv főispán a közgyűlésen.

Becskekerek, márc. 12.

A bánsági kereskedelmi és iparkamara Jankovity Koszta elnöke alatt vasárnap délelőtt plenáris ülést tartott. Az ülésen felolvasták a pénztári jelentést, majd a kereskedelemügyi minisztérium határozatát az 1926. évi zárszámadás és az 1928. évi költségvetés jóváhagyásáról. A határozat tudomásul vételekor belépett a terembe Rajity Szvetisláv beográdi tartományi főispán, akinek megjelenését lelkes éljenzéssel fogadták. Rajity főispánt Jankovity Koszta elnök melegen üdvözölte és köszöntő beszédében

kérte a főispánt, hogy támogassa a bánsági kamarát munkásságában.

legyen a jövőben is igaz értékelője a kereskedelemnek, gyáriparnak és az iparnak.

A plenáris ülés ezután áttért az évi jelentés vitájára. A kamara múlt évi munkásságáról beszámoló jelentés Sztanojlovity Sándor kamarai titkár lelkiismeretes és alapos szak tudásra valló munkája, amelyet nyomtatásban osztottak szét a kamarai tagok között. A jelentéssel kapcsolatosan több felszólalás történt és

valamennyi szónok elismeréssel nyilatkozott Sztanojlovity titkár művéről.

Az 1927. évi zárszámadás letárgyalása után Sztanojlovity titkár ismertette a kivitel csökkenéséről készült terjedelmes jelentését, amelyet a kamarák májusi oszjeki konferenciáján fognak felolvasni.

Tyuresin Nikola (Pancsevó) azt indítványozta, hogy a jelentést nyomtatásban is megjelentessék és megküldjék az összes érdekelt szaköröknek, mert ennél részletesebb

Évente 12 millió ember hal meg Kinában. Londonból táviratozzák: A kínai orvosok pekingi kongresszusán kimutatták, hogy a mennyei birodalomban évente 12 millió ember hal meg különféle betegségeiben. Ennek a 12 milliónak a felét könnyen meg lehetne menteni az életnek, ha idejében történe orvosi beavatkozás. Kinában sajnos talán a legrosszabb a közegészségi viszonyok állása, mert átlag 100.000 emberre esik egy orvos. Ezzel a körülménnyel magyarázzák egyébként a nagy halandóságot.

Makszim Stein harisnyái elszakíthatatlanok?

Meggyilkolták tanítójukat. Metz-ből jelentik: Borzalmas büntény történt a Metzhez közeli Oshilt helyiségben. A községi iskola igazgatóját az egyik tanteremben kezén-lában megkötözve széthasított fejével holtan találták meg. A nyomozás eddigi adatai szerint minden jel amellet szól, hogy az iskolaigazgatót tanítványai bosszúból ölték meg. Erre nézve azonban még biztos adat nincs.

és alaposabb munkát erről a kérdérről aligha irtak.

Jankovity Koszta elnök ugyan-csak Sztanojlovity érdemeit fejtegette és felemlítette, hogy a kamara lelkes, munkaszerető titkára még Berlinből is szerzett művéhez adatokat. Beszéde végén javasolta, hogy Sztanojlovitynak jegyzőkönyvi köszönetet szavazzanak, amire a plénum hozzá is járult.

Sztanojlovity titkár ezután beszámolt a Beográdban megtartott üzletzárási konferencia eredményéről és elmondotta, hogy a munkaadók a tíz, az alkalmazottak kiküldöttei pedig a nyolc órai munkaidő mellett foglaltak állást. Véleménye szerint valószínű, hogy a miniszter a középarányos mellett dönt és

kilenc órában állapítja meg az üzletek nyitvatartását.

Vasárnapra nézve a muzulmánok péntekre, a zsidók szombatra, a többi hitfelekezetiek pedig vasárnapra kérték teljes munkaszünetet. Valószínű, hogy a miniszter vasárnapra teljes munkaszünetet fog elrendelni.

Vukov Jevta becskerekai ipartestületi elnök kérte a kamarát, hogy hasson oda, hogy a gyárakban és üzemekben foglalkoztatott munkások otthon ne dolgozhassanak.

Sztanojlovity titkár ezután bejelentette, hogy a folyamhajózási igazgatóságban, amelynek ő is a tagja, a Temes és Béga szabályozását és mélyítését kérte, hogy a nagy hajók is közlekedhessenek rajta. Az igazgatóság kilátásba helyezte a munkálatok elvégzését, ha a külföldi kölcsönből nagyobb összeget kapnak erre a célra.

Több kisebb jelentőségű ügy letárgyalásával a plenáris ülés véget ért.

„A Felséges király és az Isten előtt mondom, hogy a haza szálát sem görbítettem meg”... A becskerekai törvényszék büntető tanácsa szombaton délelőtt tárgyalta zsüfőlésig telt teremben Tóth Viktória 76 éves gonyamuzsljai asszony gyilkossági bűnpörét. Tóth Viktória ügyében annak idején napokig eredménytelenül folyt a nyomozás. Amikor a nyomozás már-már holtpontra jutott, Putnik Emil, akkori bünyügyi rendőralkapitány vette kezébe az ügyet, aki páratlan energiával, leleményességgel és nyomozásbeli készséggel, rövidesen annyira vitte, hogy Tóth Viktória beismerő vallomást tett. Tóth Viktóriát az ügyészség előre megfontolt szándékkal végrehajtott gyilkossággal vádolta, mert vadházastársát, Takács Jánost 1927 december 19-ikén éjjel egy óra tájban megfojtotta. A tanácselnök arra a kérdésre, hogy van-e vagyona, azt feleli: Az, ami rajtam van és hogy volt-e büntetve, az a válasza: Egy fertály órát sem. Amikor az elnök felteszi a kérdést, hogy bünyösnek érzi-e magát, összeteszi aszott kezét és törődött arcával a király képe felé fordul: „A felséges király és Isten előtt mondom, a haza szálát sem görbítettem meg”. Tóth Viktória ezután zavarosan elmondja, hogy milyen rosszul bánt vele Takács János, majd áttér a kritikus éjszakára és elmondja, hogy ki akart menni a félreeső helyre, amikor a konyha airtaja előtt őt alakot látott. Az egyikük köppényt dobott a fejére és verni kezdte, a többiek meg az öreget ráncigálták elő és ütötték. A mikor végre megmondta, hol a pénz, hogy az ötezer dinárt az istállóban rejtetegeti, a rablók eltávoztak. Később mert csak életjelt adni magáról, de az öreget már csak holtan találta. A tanácselnök ellenvetésére, hogy miért ismerte be a gyilkosságot a rendőrségen és a vizsgálóbíró előtt, elmondotta, hogy ott házat ígértek neki, ha vállalja a tettet. A bíróság dr. Ivkovity Vlasztimir orvosszakértő kihallgatása után elrendelte a vádolt elmeorvosi vizsgálatát, hogy megállapítsák, élmései-e.

MINDENKI

ingyen kaphat egy legújabb

rádiólámpát

(Sohrask, Type RD), ha a népszerű képez rádió folyóiratra, a **RADIO WELT**-re egy évre előfizet és portóköltségre 10 dinárt beklüdi. Mutatványszám ingyen.

Wiener Radioverlag, Wien, I., Pestalozsig. 6/38. 131

**Méhek támadtak egy temetési me-
netre.** Ipolyságról jelentik: Egy temetési menet találkozott egy parasztszekérrel, melynek lovai a zászlóktól és a tömegetől megvadultak és a szekeret elragadták. A lovak belerohantak a menetbe. Az emberek pánikszzerűen menekültek. A megvadult lovak felfordítottak egy kocsit, melyen méhkaptárakat szállítottak. A kaptárak összetörték és a méhek szárai nekiesetek az embereknek és összecsapkodték őket. A gyászolók vörösré dagadt arccal tértek haza a temetésről.

Ébresztőórák már 55 dinártól kezdve! A legjobb és legtartósabb ébresztőórák dus választékban Teljes bizalommal fordulhat Hugó Baaden órák és ékszerészhez.

Figyelmeztetés a budapesti tenyészállatkiállításra utazók részére. A budapesti tenyészállatkiállításra (március 22—26.) felutazók már március 17-ikétől kezdve vizum nélkül utazhatnak és az SHS és magyar vasutakon vasuti menetdíjkezdményben részesülnek. A menetjegyeket az odautazásnál teljesen meg kell fizetni. A visszautazás azonban a magyar vasutakon teljesen ingyenes, az SHS vasutakon pedig 50 százalékos kedvezményvel lehetséges. Ez okból az elindulásnál az SHS jegypénztárnál a kiállítási igazolványokat is le kell bélyegeztetni és a vasuti jegyet állandóan meg kell őrizni, miután azt a kiállításon is le kell bélyegeztetni és a visszautazásnál pedig a kedvezmények igénybevétele végett felmutatni. A kedvezményes visszautazás március 22-ikétől 29-ikéig eszközölhető.

Alagutat fúrnak Európa és Afrika között. Nagy érdeklődésre tarthat számot az a Madridból jövő híradás, amely az Európa—Afrika tenger-alatti alagut tervével foglalkozik. Spanyolország, amelynek a háboru alatti semlegesség pénzügyi helyzetét erősen megszilárdította és amely most már Marokkóban is szilárdan megvetette a lábát, Franciaországban hű szövetségesre talált egy Európa—Afrika alagut kivitelében. Az alagutat a Gibraltár alatt akarják fúrni és hossza mintegy ötven kilométer lesz. A legnagyobb mélysége 400 méter a tenger alatt a föld gyomrában és az építkezés hasonlatos ahhoz a módszerhez, amit Kellermann világhírű német író „Alagut” című regényében felvázolt. A széles alagutban két vonatpár közlekedhet és ha a gigászi mű elkészül, akkor egyenes vasuti összeköttetés lesz Calais—Párizs—Madrid—Gibraltár—Marokkó között. Európai oldalon Gibraltárnál kezdődik az alagut, amely az afrikai parton Ceuta városnál végződik.

Megőrült a halálos ítéletnek. Párizsból táviratozzák: Perigneux város esküdtszéke előtt izgalmas tárgyalás játszódott le, amely talán egyedülálló az igazságszolgáltatás történetében. Az esküdtszék ugyanis egy Bellier nevű hadirokkant bűnügyét tárgyalta, aki meggyilkolta apját és anyját. Amikor a vádbeszéd során az ügyész kérte az esküdtszékét, hogy a vádlottat ítélje halálra, a zsúfolt tárgyalóterem közönsége eksztázisban tört ki és harsogva kiáltotta: Halált, halált. És ami a legérdekesebb, maga a vádlott is megtapsolta az ügyész beszédét, amikor a törvényszék kihirdette előtte az esküdtszék döntését, amelynek alapján a törvényszék halálra ítélte.

Keresek azonnali megvételre egy **teljes fűszerkereskedési berendezést.** 444 Nagy üres ládák eladóak vagy kisebbre kicserélendők. **JULIA POLACSEK, Miletityeva u.**

Aki a kerítésen át megy látogatóba.

Becserek, márc. 12.

Pénteken este kilenc óra tájban betörést kíséreltek meg a Brigadir Risztitya (Aradáci) utcában levő Drina vendéglő borpincéjébe.

Szemendri Péter pincemester röviddel kilenc óra után hazafelé tartott, amikor a szomszédos Mala (Kis) utcában egy gyanus alakot látott ólálkodni. Szemendri egy fa mögé bujt és figyelni kezdte az ismeretlen, aki többször körüljárta az épületet, benézett az ablakrészen a vendéglőbe, majd megkísérelte a pinceablak felnyitását és amikor ez nem sikerült, át akart mászni a kapun. A kapu nagyon magas volt, nem tudta elérni a tetejét, azért egy fára mászott fel és onnan vetette át magát a kerítésen. Szemendri közölte megfigyeléseit a vendéglő pincereivel, akiknek segítségével az idegent elfogták.

A rendőrségen elmondotta, hogy Fehér Mihály hetini lakós. Arra a kérdésre, hogy mit keresett a Drina udvarában, elmondotta, hogy a nővérét jött meglátogatni és azt hitte, hogy az Osztróknál szolgál. A nyomozást folytatják.

Amerika.

Elmondotta: **Molnár Ferencné Darvas Lili.**

Darvas Lili, aki Reinhardt együttesével a napokban tért vissza Amerikából, meséli:

A newyorki Broadway 70 színháza közül csak egynek van állandó társulata, a többieket esetről-esetre managerek bérelnek ki valamely sztár, vagy darab számára és az előadások addig folynak, amíg van közönség. A sztárt azután más vállalkozó szerződteti, az együttes felbomlik és a színészek új alkalmazás után néznek. Amerikában a newyorki közönség a legkedvesebb és legelkessebb. Az amerikai színésznők közül meg kell említenem Helen Hayest, aki nagy művésznő. Magas nívón áll a Porgy-féle néger színház.

A mozik délelőtt 11 órától éjjel 12 óráig játszanak és a filmek között variété-mutatványokat nyújtanak. Még a legnagyobb mozik is, amelyek 5000 személyt fogadnak be, állandóan zsúfoltak.

Az első este Newyork polgármesterének, Mr. Walkernak vendégei voltunk. Megismerkedtem Gloria Swansonnal, Norma Talmadgeval és Marion Davisszel is. Gloria Swanson gyönyörű asszony, életben még szebb és fiatalabb, mint filmen és igen boldog vagyok, hogy megismerhettem.

Groteszk érzés a 30-ik emeleten lakni és a Woolworth-felhőkarcoló 54-ik emeletéről letekinteni.

A szállodák berendezése meglepően silány, a szobákban még csempék sincsenek.

Az asszonyok igen diszkréten öltözködnek, a szoknyák egyre hosszabbak lesznek és a haját is növesztik.

Két izben is megkínáltak szerződéssel és azt ajánlották, hogy tanuljak angolul. Hosszabb időre azonban nem bírnám ki odaát. Ezenkívül másodszor nem cserélhetem fel anyanyelvemet.

Az amerikai turné igen szép volt, sokat láttam és tanultam, örülök azonban, hogy újból Bécsben vagyok, ahol ismét fellépek Paul Gerald új vigjátékának, a „Son mari”-nek premiérjén.

Válságba került a bécsi Kompass-bank, amely az utolsó esztendőben magába olvasztotta a megbukott pénzintézeteket.

A Torontál bécsi szerkesztőségétől.

Bécs, márc. 12.

A bécsi pénzpiacnak ismét szomorú eseménye van. A bécsi sajtó egyelőre ugyan nem hozta nyilvánosságra az ügyet, a tőzsdén azonban izgatottan tárgyalják, hogy a Kompass-bank fizetési nehézségek közé került. Két év előtt az osztrák nemzeti bank támogatási akciója mentette meg a Kompass-bankot az összeomlástól és a szanálás sikeres befejezése után úgy látszott, hogy a Kompass-bank egzisztenciája biztosítva van. A nagybankok és a tőzsde, sőt a pénzügyminisztérium is így ítéltek meg a helyzetet, a Kompass-bankra bízták a zavarok közé került középbankok szanálását. Ezek közül a Kompass többet magába olvasztott. Most az a hír járja, hogy a nemzeti bank és a müncheni viszontbiztosító intézet, amely a Kompasszal szoros viszonyban áll, újból megpróbálkoznak az immár másodszor bajba jutott pénzintézet szanálásával. A Kompass-bank, amelynek „Kompass Allgemeine Kredit- und Garantie-Bank” a teljes neve, 1912-ben alakult és jelenleg ugyiszólván egyedüli középbankja az osztrák fővárosnak. Eredetileg kizárólag hitelbiztosítási üzletekkel foglalkozott és így egy csomó külföldi biztosítóintézetet került összeköttetésbe. A bécsi közép- és kisbankok alakulatának a Kompass-bank a vezetője. A nagybankok és a tőzsde megbízásából a krízis éveiben egy csomó közép- és kisbank szanálását intézte és ennek során magába olvasztotta a Wiener Kaufmannsbankot és az Österreichische Hypothekenbankot.

Két esztendő előtt fuzió révén a Britisch-Österreichische Bank, a budapesti Angol-Magyar Bank bécsi leányintézete is beolvadt a Kompass-bankba és a tranzakció következtében az Angol-Magyar Bank átvette a Kompass egyik jelentékeny részvény-pakettjét. Ugyanekkor az igazgatóságba beválasztották Kálmán Henriket, az Angol-Magyar Bank ügyvezető-igazgatóját és Steiner Frigyes György dr.-t, a Britisch-Österreichische Bank volt ügyvezetőjét. Az Angol-Magyar Bank révén a londoni pénzpiac is érdekelve van a Kompass-bankban, amely egyébként ugyanezen a néven önálló fiókkal is rendelkezik Budapesten.

Tőzsdei körökben azt beszélnek, hogy a Kompass-bank újabb válsága

a Biedermann-bank szanálásával van összefüggésben. A Biedermann-bank az Anglo-banknak Ausztriából való kivonulása után elvesztette patronizáló intézetét és inzulvens lett. A nagybankok a Biedermann-bank szanálását is a Kompassra bízták és ez állítólag nagy veszteségeket eredményezett a Kompassnak. Bármiként is álljon a helyzet, mindenesetre igen szomorú, hogy a bécsi pénzpiacnak még most is, amikor az infláció romboló következményei már mindenütt máshol megszüntek, egyre-másra újabb pénzintézetek kerülnek válságba. A tőzsde öngyilkos alelnökének, Wortmannnak magánbankja után most a legtekintélyesebb és legnagyobb középbank válsága állít ki nem éppen kedvező bizonyítványt a bécsi piac számára.

Izvr. broj 72/2/1928.

Objava dražbe.

Potpisani sudski izvršitelj u smislu § a 102. zak. čl. 60. iz 1881. objavljuje, da će se usled odluke sreskog suda u Vel. Bečkereku broj Gn. 172/1928. u korist Jovan Štagelšmit iz Vel. Bečkereka, radi namirenja 711-35 dinara i pripadaka na zaplenjene i na 6600 dinara procenjene 2 kola i 1 bicikli, koje se nalaze u Vel. Bečkereku, Pupinova ulica br. 1., javna dražba održati, te radi sprovođanja te prodaje zakazuje dan za 21. marta 1928. god. u 2 sati posle podne u gore označenom lokaluu.

Veliki Bečkerek, 5. marta 1928. god.

Djura Milčić, sudski izvršitelj.

Nagy kereset

havi 3000 dináron felül biztosítatik szorgalmas személyeknek.

Zagreb, postafiók 391. Válaszbélyeg melléklendő. 447

Gőzeke garnitúra

kettős rendszerű, 24 HP. jó karban és 8-as cséplőgarnitúra Hoffherr, jó karban, a surányi uradalomban kedvezően eladó. Bővebbet Alois Bering gépésznél, Jaska Tomić (Módos).

Egy 15 hónapos

bika eladó

Ludwig Dippong, Begejszvetidjuradj.

434

Fiatal házaspár keres két vagy három szobás lakást

azonnalra vagy május 1-re. 126

Cimek a kiadóhivatalba kéretnek.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálatát és vasuti szállításhoz eredő mindennemű visszkereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések). Velikibecskerek, Etesova u. 5. Fuvarlevelek a „METEOR” irodában, Wilsonov trg 1. (Korona-szállodával szemben) is leadhatók részemre.

Üzleti könyvek hitelesítve készen a „PRAVDA” könyv- és papírkereskedésben, Város-ház épület, 432

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Velikibecskerek.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.